

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

08 נובמבר 2020

י"ס 48614-08-20 מ. ו. נ' ג.

דיון ג. הורי

לפני כבוד השופט ארז שני

המבקשת: ט. מ. ו.

נגד

המשיב: י. ג.

נוכחים:

המבקשת ובאות כוחה – עורכת דין איימי בכור-בוני; עורכת דין אתי יוסף-לוי
המשיב ובאת כוחו – עורכת דין טלי אויזרוביץ
האפוטרופא לדין לקטינה – עורכת דין שירלי גלילי

החלטה

הבקשה שלפניי הוגשה אגב הליך יישוב סכסוך והיא הוגדרה כחידוש והבטחת קשר עם קטינה ומניעת ניכור הורי.

אולי טוב יעשו באי כוח הצדדים אם יקראו החלטה אשר ניתנה זה לא מכבר בבית המשפט לענייני משפחה בירושלים על-ידי כבוד השופט גורדצקי, אשר ביקש לאבחן מה לענייני זמני שהות וקשר ולהליכי יישוב סכסוך, לאור כוונת המחוקק.

לאחר ששמעתי את הצדדים בדיון ראשון ועיינתי בכתבי טענותיהם, סבור אני שצדקה גם צדקה כבוד השופטת שביט-פינקלשטיין כאשר הורתה ביום 25.08.2020 על העברת הדיון אלי, לעניין הבטחת הקשר שבין הקטינה לבין אמה.

גם כשאני מביט בהחלטתו של כבוד השופט גורדצקי, המקרה שלפניי הוא מסוג המקרים המחייב לא רק דיון מהיר כפי הנחיותיה של נשיאת בית המשפט העליון, אלא שהוא מחייב החלטה אופרטיבית.

ביום 10.09.2020 התקיים לפניי דיון בו כבר הבעתי את דעתי על התנהלותו של האב כפי שבאה לידי ביטוי בכתובים.

אותה הצהרה של האב הנזכרת, בין השאר, בעמוד 2 לפרוטוקול, משורה 19 ואילך: **"אני לא משתף פעולה בשום טיפול והילדה לא הולכת לשום טיפול"** ו-**"האב אינו מוכן להיגרר"** אמנם מתעמעמת מבחינה משפטית, לאור הצהרת באת כוחו כי האב יציית להחלטות בית המשפט, אך היא גם מלמדת את בית המשפט תפיסתו של האב מה היא.

כוחנות בהורות הינה רעיון רע וכאשר מתנהלים יחסי הורות והקשר שבין קטין לבין הוריו, על בסיס הורות כוחנית של מי מהצדדים, יגיעו הבעיות חיש מהרה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

08 נובמבר 2020

י"ס 48614-08-20 מ. ו. נ' ג.

דיון ג. הורי

1
2 כאשר הורה מתנהל בכוחנות (והאב מתנהל בכוחנות) לפחות כפי התבטאויותיו בכתבי טענותיו כאן,
3 הוא מציב את ילדו (ואת הקטינה כאן) בפני הצורך להתמודד עם הכוחנות.

4
5 כאשר אומר האב כי הילדה מבינה מה היא רוצה והיא יודעת הכי טוב מכולם, בעצם הוא אומר כי
6 צריך אני להתעלם מהשפעתו על הקטינה ומרצונה לרצותו וקיימת אף העובדה שהקטינה רואה באב
7 דומיננטי, משפיע ולא ניתן לסתירה אגב שיח.

8
9 למעשה, בחר האב בשעתו להחזיק בעמדה בסיסית המאפיינת הורה החפץ לעודד אי קיום קשר עם
10 ההורה האחר, לאמור: עניין לנו בקטינה בת 16 וחצי, "הניחו לה והכל יסתדר"; לאמור: "הניחו לה
11 עד שתגיע לגיל בו לא תוכלו לעשות דבר".

12
13 קבעתי את הדיון להיום על-מנת לשמוע את השקפותיה של הקטינה, כפי שעשיתי בדיון הקודם,
14 בנוכחות האפוטרופא לדין וללא "פילטרים" וכדי לשתף היום את ההורים בהתרשמויותיי, גם ליתן
15 החלטה לגבי ההמשך.

16
17 התרשמתי מקטינה נבונה אשר מצאה עצמה "לכודה" בין שני הורים לא פשוטים כלל.

18
19 מסתבר כי אמה של הקטינה לא השכילה להבין שהקטינה "לכודה" בין שני הורים שלא השתחררו
20 לגמרי מתחושותיהם הרעות האחד כלפי השניה ולא השכילה להבין שכשהיא אומרת לקטינה: "אם
21 את לא ישנה אצלי אין תועלת בביקורים", אז, בעצם, היא פותחת פתח לקטינה לברוח מה"מלחציים"
22 של אמא בצד אחד ואבא בצד שני ולפנות ולהתגורר אצל אבא.

23
24 מן הסתם הקשר לא היה מתנתק לו היתה האם אומרת: "במקום הכל (לאמור, גם לינות וגם מגורים)
25 או לא כלום, אך משאמרה זאת האם לא נמצאה הדרך "לרדת מן העץ".
26 על מצב זה "קפץ" האב, כך התרשמתי, כמוצא שלל רב.

27
28 להתרשמותי האב מתעב את האם, יש לו "חשבון" בלתי פתור עמה ודי לחכימא.

29
30 אומר, כי גם התרשמותי מפגישתי עם הקטינה היא שמבחינת האב, זה אשר בפה – אין שום מניעה
31 בקשר בין הקטינה לבין אמה, אך זה אשר בלב – שמח עד מאוד על אי קיומו של הקשר.

32
33 למעשה, כאמור, התרשמתי כי הקטינה מבינה, שהרי היא בת 16 וחצי ושהיא לכודה בין שני הורים
34 המנהלים את קשריה עמה כחלק מן המאבק בינם לבין עצמם.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

08 נובמבר 2020

י"ס 48614-08-20 מ. ו. נ' ג.

דיון ג. הורי

מסתבר גם כי הקטינה מצאה לעצמה פתרונות או מקצת פתרונות, על דרך ריבוי עיסוקים שיש לה ולא רק לימודים ולמעשה, כששואפת היא לוותר על השירות הצבאי ולנסוע ללמוד בחוץ לארץ, כמו אומרת היא כי תימצא לה עוד מעט קט הזדמנות לנוח מעט משני הוריה גם יחד. כך הבנתי, אנוכי.

אותו מסמך אשר יצא תחת ידי מי שהיה קב"ן והינו עובד סוציאלי, הקובע כי קיימים סימנים לחרדה ולדיכאון, אינו בעיניי אלא מסמך מטעם ואשר נועד, ככל הנראה, לשרת את אותה פניה לקב"ן כדי להיפטר מן השירות הצבאי, הא ותו לא.

התרשמתי מקטינה מרצה, אשר אינה ממהרת להיקלע לעימותים, אם אפשר שלא. אלא שתכונה זו ממנה התרשמתי אינה מקלה על הבעיה שלפניי, במיוחד על רקע מה שכינתי ה"דומיננטיות" ו"המוטיבציות" של האב.

המאזין לדברי באת כוח האב היום יגלה כי כל עניינו הוא בלקבל "טיהור" שמו מהיותו מנכר.

ההליכים אשר מקיים בית המשפט במהירות, כפי הוראות נשיאת בית המשפט העליון, לא נועדו "להדביק תוויות" מי הוא מנכר ומי הוא לא מנכר.

למעשה, השקעת זמן בבירור מי מנכר ומי לא מנכר מבזבזת "זמן ילד" ולכן עיסוקו של בית המשפט הינו בחידוש הקשר, בייצובו ולא ב"תיוגם" של ההורים.

אלא שגם כאן לא חסך ממני האב והיה חשוב לו להסביר לי כי לפני 10 שנים היתה האם מנכרת, תוך הותרתי לתהות מה קורה עתה ומדוע הדברים רלוונטיים כעת. האם ב"פעולת תגמול" עסקינן?

למעשה, בסיסי התמיכה של הנערה, להתרשמותי, מצויים יותר בסביבה החברתית שלה, בזרים המקיפים אותה ולא בהוריה. עם הוריה מתעסקת הקטינה לא פעם ולא פעמיים בריצוי, "נטילת מה שאפשר" ובהימנעות מעימותים.

צריך לזכור כי נערה בת 16 וחצי נמצאת כבר על "גבול" טיפולו של בית המשפט ורצונותיה צריכים לקבל משקל יתר, במיוחד כשהתרשמתי כי מדובר בקטין בוגר ומבין כפי משמעותו בדין הישראלי.

בשונה ממכתב העובד הסוציאלי, אני שאינני מקצוען בתחום טיפול הנפש אך "גורר" מאחוריי הרבה למעלה מ-30 שנה של עיסוק בדיני משפחה, לא מצאתי כל סימן לדיכאון או חרדה, להבדיל מסימנים ברורים הנוגעים לדרך התנהלות ההורים.

אוסף ואומר, כי כאשר בוחר קטין בן 16 וחצי להתגורר עם אביו יש לכבד את רצונו, גם אם תוצאת הדברים היא רצון האב להרוויח עוד כמה נקודות לזכותו במאבק הנצחי עם האם, שהרי 12 תיקים

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

08 נובמבר 2020

י"ס 48614-08-20 מ. ו. נ' ג.

דיון ג. הורי

רשומים כאן. עדיין, בחירתה של הקטינה בחירה היא וצריכה האם לחשוב בינה לבין עצמה מה טעם
בחרה הקטינה כך. אין מדובר ברצונותיו של האב בלבד.

היתה לי הרגשה כי מבחינת הקטינה, במובן מסוים בחרה היא מעין "רע במיעוטו" על-מנת שתוכל
להמשיך ולחיות את חייה.

הדברים מביאים אותי לשאלה האם צריך לכפות על קטין בן 16 וחצי טיפול בניגוד לרצונו.

צריך להבין שכאשר תיק מגיע לשופט מוקד, אין שופט המוקד צריך "לדרוך על רגליו" של המותב
העיקרי.

מאליו ברור כי קיימת לי הסמכות לחייב את הקטינה להשתתף בטיפול, קיימת לי הסמכות לחייב את
הוריה של הקטינה להשתתף בטיפול, אך צריך אני להשתכנע שיש צורך ליתן לקטין טיפול בניגוד
לרצונו ואכן, לא מעטים המקרים שאני משתכנע בכך – לא כאן.

כאשר בית המשפט אינו מתרשם כי קיים עיוות מחשבתי, הפרעה מחשבית מהותית או בוחן מציאות
לקוי של קטין, צריך הוא להבין שטיפול אינו "מטה קסם" במסגרתו "נשטף מוחו" של קטין לראות
את המציאות אחרת.

סבור אני ונדמה לי שגם האפוסטרופא לדין סבורה כמותי, כי הקטינה רואה את מציאות חייה בצורה
מפוקחת למדי.

העובדה שהוריה של הקטינה מייחסים חשיבות עצומה ל"קרבות" ביניהם אין משמעה שגם אני צריך
להצטרף למציאות במסגרתה הקטינה היא "כלי משחק" כזה או אחר.

הקטינה מסרבת לקבל טיפול ואני אינני רואה כל צורך בטיפול בה.

לעורכת דין בכור-בוני היה חשוב לקטוע את דבריי בעת הכתבת פסק הדין ולהפנותי למסמך העובד
הסוציאלי.

המסמך, בתמציתו המופיעה בראש העמוד כותב: **"לאור זאת קיימת דחיפות למפגש הערכה של קב"ן
לבחינת התאמתה לגיוס בצה"ל"** – ללמדך לצורך מה התבקשה חוות הדעת.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

08 נובמבר 2020

י"ס 48614-08-20 מ. ו. נ' ג.

דיון ג. הורי

במסמך נכתב כי כביכול היו מחשבות כלליות על אובדנות, אך כאשר רואים את התוכן – ספק האם בכלל מדובר במחשבות אובדנות. אמירה של קטין "לא מסוגל לעבור את זה", בינה לבין אובדנות מרחק גדול.

כשקטין אומר: "יש לי ימים טובים ולא טובים", עדיין אין משמעות הדבר מחשבות אובדנות. גם אמירה כללית של קטינה: "אני נכנסת לחרדות גם מהצבא וגם מהרבה מסגרות" היא בגדר אמירה, כי מסתבר שהקטינה שותפה בלא מעט מסגרות ומתפקדת בהן היטב.

האמירה של העובד הסוציאלי כי הקטינה סובלת מהפרעת חרדה מוכללת ובקווים כפייתיים, כלל אינה ברורה לי על סמך מה היא מסתמכת, מפגישה אחת או משתי פגישות, ולכן מסכם העובד הסוציאלי את מכתבו במילים: "שירות צבאי" – ללמדך, שוב, לצורך מה ניתנה חוות הדעת.

מסמך זה אינו מצדיק, בעיניי, שליחת הקטינה לטיפול, מה גם שאם הייתי שולח את הקטינה לטיפול על סמך המסמך, מן הסתם הייתי שולח אותה לטיפול פסיכולוגי או פסיכיאטרי לחרדה כללית ולקווי אישיות – אך לא זה תפקידי, לא זו הבקשה שלפניי, אינני רואה גם כל צורך "לתייג" את הקטינה כפי ש"מתייג" אותה המכתב, על הסטיגמה הנובעת.

בכלל, צריכים הורים לעתים לחשוב מה יהא מחיר השגת המטרה שהם חותרים אליה לעניין עתידו של קטין.

כך או כך, גם לאחר שנועצתי באפוטרופא לדין, לא מצאתי לכפות על הקטינה טיפול בניגוד לרצונה. מסתבר כי בראי המציאות, יחסית לקטינה הסובלת לכאורה מחרדות או מאישיות לא מגובשת, מתפקדת היא היטב, כאמור, על פני כמה מסגרות.

אנו רגילים לסבור כי קטין אמנם אינו יכול לקבל החלטות כלליות משמעותיות כל עוד הינו קטין ואין הוא יכול לסרב לטיפול, אך אין משמעות הדבר שבית המשפט לא צריך להביא רצונו של הקטין בחשבון.

בשלב זה לא מצאתי סיבה לחייב את הקטינה בטיפול כלשהו, מלבד אותו מכתב. יחד עם זאת גם לא מצאתי סיבה שלא להיענות לבקשות הקטינה מחד, כשהיא נענית לבקשותיי מאידך.

הסברתי לקטינה כי אין כל סיבה שלא תהא בקשר עם אמה. בית המשפט יביא בחשבון את רצונותיה של הקטינה, יכבדם ככל יכולתו, אך לא יסכים לניתוק קשר בין הקטינה לבין אמה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

08 נובמבר 2020

י"ס 48614-08-20 מ. ו. נ' ג.

דיון ג. הורי

לא הייתי צריך להגיע לשלב בו אני מפעיל סמכות, שכן הקטינה הבינה אותי לאלתר.

בשלב זה בוודאי אכבד את רצון הקטינה להמשיך בכל עיסוקיה בצורה בלתי מופרעת; לעבור את הבחינות שהיא צריכה לעבור ואת ההכנות להן בצורה בלתי מופרעת; שלא לקבל טיפול גם שלא תלון בבית אמה אם אין היא רוצה בכך, אך סיכמתי עמה (וגם אם לא הייתי מסכם כך, הייתי מחייב) – הקטינה תפגוש את אמה פעמיים בשבוע במקום ובזמן בו תורה האפוטרופא לדין אשר מינויה מוארך בזאת למשך 6 חודשים נוספים, וכן תפגוש הקטינה באמה בימי ו' אחת לשבועיים, במועדים אשר תורה עליהם האפוטרופא לדין.

חיוב זה אינו תלוי ברצונה או אי רצונה של הקטינה, תוך שאני מורה לאב שלא להפריע, במעשה או במחדל, למילוי הוראתי זו.

אוסף ואומר, כי הורה אינו יכול לשמש "מקום מחסה" לקטין בזמני השהות אשר נועדו להורה האחר, שאם כך נוהג הוא, נקלע הוא לכלל אי חוקיות.

התיק מושב למותב העיקרי להמשך מתן הוראותיו.

אני מתיר פרסום החלטתי זו ללא פרט מזהה כלשהו אודות הצדדים.

ניתנה והודעה היום כ"א חשוון תשפ"א, 08/11/2020 במעמד הנוכחים.

ארז שני, שופט